

Överenskommelse om en gemensam stadsmiljöenhet för Kungsholmens, Norrmalms och Östermalms stadsdelsnämnder

Anders Carstorp
stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Ylva Tengblad
stadsdelsdirektör
Norrmalms
stadsdelsförvaltning

Göran Månsson
stadsdelsdirektör
Östermalms
stadsdelsförvaltning

Sammanfattning

I samband med årsskiftet 2006/2007 överfördes största delen av stadsdelsnämndernas tidigare ansvar för stadsmiljöfrågor till trafik- och renhållningsnämnden. Stadsdelsnämnderna ansvarar dock alltjämt för drift och underhåll av parker samt för parkinvesteringar. Kungsholmens, Norrmalms och Östermalms stadsdelsnämnder har i sina verksamhetsplaner för år 2007 givit stadsdelsdirektörerna i de tre stadsdelsförvaltningarna i uppdrag att organisera en gemensam stadsmiljöverksamhet.

Stadsdelarnas parker sköts huvudsakligen av entreprenörer och den gemensamma stadsmiljöenheten kommer därför att bl.a. ansvara för uppföljning av entreprenadavtal, kvalitetskontroll o.likn. samt för att upprätthålla kontakter med allmänhet och näringsidkare i parkfrågor. Enheten, som organisatoriskt troligen kommer att tillhöra Norrmalms stadsdelsförvaltning, kommer att ha sex anställda. Organisationsförändringen bedöms vara genomförd till den 1 maj i år.

Bakgrund

Stadsdelsnämnderna har sedan 1997 haft ansvar för barmarksrenhållning och vinterväghållning samt för drift och underhåll av parker. Sedan 2006 har stadsdelsnämnderna även haft ansvar för parkinvesteringar. Fr.o.m. 2007 har ansvaret för renhållning och snöröjning på gatumark överförs till trafik- och renhållningsnämnden.

Stadsdelsnämndernas väsentligt minskade ansvarsområde vad gäller stadsmiljöfrågor innebär också en kraftigt minskad budget. För att på ett effektivt sätt kunna utföra det uppdrag som alltså ligger på stadsdelsnämnderna har Kungsholmens, Norrmalms och Östermalms stadsdelsnämnder i sina verksamhetsplaner för år 2007 givit stadsdelsdirektörerna i de tre stadsdelsförvaltningarna i uppdrag att organisera en gemensam stadsmiljöverksamhet.

Uppdrag till en gemensam stadsmiljöenhet

Drift och underhåll av stadsdelarnas parker sköts huvudsakligen av entreprenörer. Den gemensamma stadsmiljöenheten kommer att svara för uppföljning av entreprenadavtal och kvalitetskontroll. I uppdraget ligger också att upprätthålla kontakter med allmänhet och näringsidkare i parkfrågor. Enheten ska ha kompetens i stadsutvecklingsfrågor för att utveckla medborgarinflytande och bereda remissvar till stadsdelsnämnderna i norra innerstaden. Enheten ska också ansvara för parkinvesteringar. Förvaltning och utveckling av parkerna ska ske i enlighet med Stockholms stads parkprogram och stadsdelsnämndernas parkplaner.

Drift, underhåll och investeringar i parker är inte enbart en fråga om ekonomiska resurser. Frågan är även hur en park, som medborgarna ska nyttja och uppskatta, bör vara utformad och hur den kan behålla sin funktion. Det är många faktorer som påverkar ett gott resultat. Kostnaderna för drift och underhåll påverkas av beslut som fattas innan parken eller anläggningen är färdig. Besluten i program och projektering påverkar skötseln på olika sätt.

Parkens funktion påverkar materialvalet, kravet på standard och val av växter. Parken ska kunna användas för rekreation, spel och lek, samt i innerstaden ofta som förskolors och skolors uterum för idrott och rastverksamhet. Historiska och kulturella värden ska tas tillvara i omdaning av de gamla parkerna. Sociala och stadsmässiga hänsyn har betydelse för nya parker i stadsutvecklingen. Brukarnas kunskaper och synpunkter ska tas tillvara genom samråd.

Stadsdelarnas parker sköts huvudsakligen av upphandlade entreprenörer. I skötselavtalen beskrivs skötselmomenten med utgångspunkt från den funktion som ska uppnås. Stadsmiljöenhetens kompetens och medverkan i upphandling och kontroll säkrar att skötsel och underhåll av parken blir utförda enligt avtalet. Hantering av växtmaterial har stor betydelse för skötsel- och underhållskostnaderna i etableringsskedet. Genom en god kontroll på den tidiga skötseln kan växterna ges en bra start och behovet av fortlöpande

skötsel minskar. Skötsel och underhåll av parker och naturmark sker inte bara under den period som växtmaterialet är i tillväxt. Växternas viloperiod är en viktig förutsättning för att ha tid för planering av förändringar och utveckling av grönytorna.

Att staden överlämnar driften på entreprenörer innebär inte att ansvaret för parken lämnas över till någon annan. Staden har fortfarande ansvaret för parkens underhåll och utveckling. Parkens funktion ändras i takt med att staden förändras. Kunskapen måste finnas om traditionell skötsel, t.ex. beskärning och gräsyteskötsel och de enskilda växternas krav, även kunskap om ekologisk skötsel som minskar miljöbelastningen.

Det behövs också kunskap om hur och i vilken omfattning de boende själva kan delta eller överta skötseln av vissa ytor och kunskap om hur naturmarker ska hanteras. Allt detta tillsammans med kunskaper om finansiering och styrning är viktiga för utvecklingen av parker, grönområden och övrig stadsmiljöverksamhet.

Nya lekplatser planeras inom de framtida stadsutvecklingsområdena. Befintliga lekplatser ska tillgänglighetsanpassas och rustas i enlighet med förvaltningarnas underhållsplaner. Förskolor ska ha stöd i att utveckla stimulerande och fina utemiljöer i samverkan med personal och brukare. Stadsmiljöenheten ska fortsätta att utveckla parken till en gemensam resurs för fler parkbesökare och stödja parklekens utveckling.

Stadsdelsnämnderna ska ha en dialog med medborgare och företrädare för olika organisationer och grupper när det gäller nya parker, naturområden och övrig stadsmiljöverksamhet. En betydande del av stadsmiljöarbetet och en viktig uppgift för den gemensamma stadsmiljöenheten består av att aktivt följa stadsbyggnadskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets arbete med förändringar i stadsmiljön.

Flera av de tre stadsdelsnämndernas stadsutvecklingsområden har kommit långt i detaljplanearbetet. Det innebär att byggherrar och konsulter kommer att intensifiera arbetet med utformningen av mark och bostäder. Stadsdelsnämnderna ska ta över driften av parkmarken och inför övertagandet ska den gemensamma stadsmiljöenheten verka för att parkerna blir så drift- och underhållseffektiva som möjligt.

Budget

Stadsdelsnämnderna har tilldelats medel för stadsmiljöarbete och ansvar för drift- och underhåll av stadsdelarnas parker enligt det gränssnitt som kommunfullmäktige bestämt. Budgeten utgår från fullmäktiges beslut för stadsmiljöverksamhet och en budgetjustering mellan trafikkontoret och stadsdelsförvaltningarna till följd av det nya gränssnittet.

Den sammanlagda budgeten 2007 uppgår till 33,0 mnkr för stadsmiljöverksamheten, varav Kungsholmen 9,3 mnkr, Norrmalm 12,6 mnkr och Östermalm 11,1 mnkr enligt beslut i respektive stadsdelsnämnd. I denna budget ingår inte respektive nämnds anslag för avskrivningar, räntor och investeringar. Till detta kommer en investeringsbudget fördelad på de tre nämnderna. En intern budget ska upprättas för den gemensamma

stadsmiljöenheten för återstoden av året. Uppföljning av åtgärder, underhåll och investeringar ska redovisas för varje stadsdel.

Bemanning

Enheten omfattar sex anställda, varav två samhällsplanerare, två parkingenjörer, en samhällsplanerare/parkingenjör och en landskapsarkitekt. Samhällsplanerarna får huvudansvar för stadsmiljöfrågor, planeringsfrågor, remisser m.m. En av samhällsplanerarna får även chefsansvar för enheten. En av parkingenjörerna får ansvar för parkentreprenaderna, en får ansvar för underhållsåtgärder, kalkylering av nya entreprenader, driftplanering i stadsutvecklingsområden samt kontroll av anläggningsverksamheten. En anställd får ansvar för klagomålshantering, utveckling av en ren och trygg stadsdel samt samhällsplaneringsfrågor. Landskapsarkitekten får ansvar för parkinvesteringar. Arbetsfördelningen inom enheten ska vara flexibel och kunna förändras efter behov.

Förhandlingar och samråd har genomförts med de fackliga organisationerna och bemanningen av enheten har skett bland de personer som idag arbetar med motsvarande arbetsuppgifter inom de tre berörda stadsdelsförvaltningarna.

Organisatorisk tillhörighet och lokaler

Den organisatoriska tillhörigheten och placeringen av enheten kommer att slutligen avgöras utifrån de praktiska möjligheter som finns. Inriktningen är dock att enheten organisatoriskt ska tillhöra Norrmalms stadsdelsförvaltning och få lokaler inom Norrmalm.

Den föreslagna organisationsförändringen bedöms vara genomförd till den 1 maj 2007.

Bilagor

Protokoll från 11§ MBL och 19§ MBL den 5 mars 2007.